



# Rapport

**Datum: 13 december 1999**

**Rapportnummer: 1999/499**

## Klacht

Op 12 januari 1999 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Utrecht en mevrouw W. te Bussum, ingediend door eerstgenoemde, met een klacht over een gedraging van ambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht. Verzoekers hadden zich al eerder, bij brief van 3 november 1998 tot de Nationale ombudsman gewend. Hun verzoek voldeed toen echter niet aan het kenbaarheidsvereiste als neergelegd in artikel 12, tweede lid, van de Wet Nationale ombudsman, zodat het niet in onderzoek werd genomen.

Naar aanleiding van de brief van verzoekers van 10 januari 1999 werd naar bedoelde gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht (de burgemeester van Utrecht), een onderzoek ingesteld.

Op grond van de namens verzoekers verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht:

1. nadat verzoekers hadden gemeld dat zij de dieven van verzoeksters op 29 juni 1998 gestolen auto slapend in die auto hadden aangetroffen, die personen hebben laten gaan zonder enige actie te hebben ondernomen als fouillering, het doorzoeken van de auto of het opnemen van persoonsgegevens;
2. in reactie op de wens van verzoekster om aangifte van die diefstal te doen, te kennen hebben gegeven dat zij geen geloof hechtten aan verzoeksters verhaal; volgens de politie had zij de auto uitgeleend aan vrienden.

## Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Utrecht over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd een tweetal betrokken ambtenaren gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekers gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

## Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

### A. feiten

1. Op 8 juni 1998 deed verzoekster aangifte van diefstal van dan wel joyriding met haar auto. Het desbetreffende proces-verbaal houdt als verklaring van verzoekster onder meer het volgende in:

"Ik wil aangifte doen van diefstal c.q. joyriding van mijn auto. Ik ben op woensdag 03 juni 1998 naar mijn neef H. (verzoeker; N.o.) gegaan (...).

Op donderdag 04 juni 1998 was er 's avonds bij mijn neef thuis. Er waren 5 personen aanwezig. De autosleutels lagen op tafel in de huiskamer. Ik ben op vrijdag 05 juni omstreeks 04.00 uur naar bed gegaan.

Ik wilde op vrijdag 05 juni 1998 omstreeks 14.00 uur even een paar boodschappen gaan doen. Ik bemerkte toen dat mijn autosleutel van de sleutelbos weg was.

Opm. verbalisant: H. (verzoeker; N.o.) geeft aan dat er nog tien personen in genoemd perceel wonen en dat als hij zijn deur open heeft, er regelmatig wordt in- en uitgelopen.

Ik heb aan niemand toestemming gegeven om de auto die mij geheel in eigendom toebehoorde weg te nemen en zich toe te eigenen. Een ieder miste daartoe elk recht. Ik heb geen toestemming aan iemand gegeven om mijn auto te gebruiken."

2. Bij brief van 23 juli 1998 berichtte de chef van het regionale politiekorps Utrecht het volgende aan verzoekers:

"Naar aanleiding van uw telefonische contact met (...) inzake het opnemen van aangifte in verband met diefstal van uw auto, bericht ik u als volgt.

U heeft gedurende de laatste maand zestien keer de politie benaderd in verband met diefstal van uw auto. In eerste instantie is deze aangifte op de gebruikelijke wijze behandeld. Slechts enkele dagen na het doen van de aangifte is de auto aangetroffen en aan u teruggegeven.

Vervolgens heeft u meerdere malen opnieuw aangifte willen doen van diefstal van uw auto, nadat u, wat blijkt uit onze informatie, deze aan vrienden heeft uitgeleend.

Verschillende medewerkers van de Politie Regio Utrecht hebben geconstateerd dat u samen met de door u genoemde 'daders van de autodiefstal' in het voertuig heeft gereden en dat zij geregeld bij u thuis zijn.

Omdat er bij de politiemedewerkers twijfels bestaan omtrent het waarheidsgehalte van uw aangifte is besloten geen aangifte meer op te nemen.

Bovenstaande is kortgesloten met de Officier van Justitie."

3. Verzoekster diende bij brief van 28 juli 1998 de volgende klacht in bij de burgemeester van Utrecht:

"Op 7 juli jl. heb ik geprobeerd bij de politie Utrecht aangifte te doen van diefstal van mijn auto (...). Het was de tweede maal dat mijn auto op die plek werd gestolen, van de eerste diefstal (op 5 juni 1998) is ook aangifte gedaan.

De politie weigerde de tweede aangifte op te nemen, omdat zij mijn verhaal niet geloofde. Ik heb mij over deze weigering beklaagd bij de korpschef Utrecht. Zijn antwoord van 23 juli jl. (...) geeft aan, dat de politie bij de weigering blijft.

De diefstal van mijn auto is wel degelijk een reëel misdrijf, waarvan ik vind dat aangifte niet geweigerd mag worden. Ik voel mij dan ook door de politie Utrecht onheus behandeld. Ik wend me daarom tot u met deze klacht en met het verzoek, de politie ertoe te brengen mijn aangifte alsnog op te laten nemen. Met de auto is door de dief of dieven ook een aanrijding veroorzaakt; ik heb een dergelijke aangifte ook nodig voor het afwerken van de verzekeringsaangelegenheden."

4. Bij brief van 9 oktober 1998 berichtte de chef van het politiedistrict Utrecht-Noord aan verzoekster dat hij haar klacht ongegrond achtte. Hij refereerde eraan dat was overeengekomen dat verzoeksters aangifte alsnog zou worden opgenomen, hetgeen inmiddels was geschied. Hij vond de klacht ongegrond, omdat naar zijn mening geen sprake was geweest van niet of onvoldoende optreden van de politie in deze.

5. Het proces-verbaal van aangifte van diefstal van verzoeksters auto van 23 september 1998 houdt als verklaring van verzoekster onder meer in:

"Ik wens aangifte te doen van diefstal door middel van een valse sleutel van mijn personenauto (...).

Op maandag 29 juni 1998 omstreeks de tijdstippen 17.30 en 18.30 uur heb ik mijn personenauto onbeschadigd en afgesloten geparkeerd in een parkeervak aan de X-weg te

Utrecht. (...)

Ik ben omstreeks het eerstgenoemde tijdstip de woning van mijn neef ingegaan (...). Ik moest daar enkele spullen pakken.

Op het moment dat ik omstreeks het tweede tijdstip weer bij mijn auto terug kwam zag ik dat de personenauto was weggenomen. (...)

Ik had reeds eerder aangifte gedaan van diefstal van mijn personenauto, daar deze toenmalig was weggenomen door enkele bekenden van mijn neef, die de contactsleutels van mijn auto hadden weggenomen vanaf een feestje bij mijn neef.

De auto is enkele dagen later door de politie op de Y-sstraat te Utrecht teruggevonden.

Hierop heb ik de auto gewoon weer in gebruik genomen, zonder de sloten te vervangen.

Hierop is de auto dus weer op de genoemde wijze en op de genoemde tijdstippen weggenomen.

Op het moment dat de auto vanaf de X-weg werd weggenomen, hebben de dieven op de X-weg te Utrecht een aanrijding veroorzaakt, waarbij de dieven in mijn gestolen auto zijn doorgereden. Op het moment dat de auto werd weggenomen, was ik dus ook niet aansprakelijk voor het rijgedrag van de dieven van mijn auto.

De auto heb ik inmiddels weer terug, deze werd enkele dagen na de diefstal door mijzelf aangetroffen op de Z-sstraat te Utrecht."

#### B. Standpunt verzoekers

Het standpunt van verzoekers staat samengevat weergegeven onder klacht.

#### C. Standpunt beheerder van het regionale politiekorps Utrecht

1. In reactie op de klacht gaf de (waarnemend) beheerder van het regionale politiekorps Utrecht onder meer het volgende te kennen:

"In de loop der tijd zijn vele politiefunctionarissen met klager(s) in contact geweest. In het operationele overleg, met name binnen het wijkteam Ondiep/Pijlsweerd, zijn politiefunctionarissen meerdere malen geïnformeerd over de aard en de omvang van de problemen van mevrouw W. (verzoekster; N.o.) en de heer H.

Tegen deze achtergrond moet het optreden van twee politiefunctionarissen beschouwd worden n.a.v. een melding van diefstal van de auto door klager(s). In dit geval was bij de politiefunctionarissen bekend, dat klager(s) veelal de sleutels van hun auto meegaven aan anderen. Het niet optreden lag in lijn met hetgeen met het Openbaar Ministerie was

afgesproken naar aanleiding van de veelvuldige bemoeienissen met klagers (...). Volgens mij hebben de politiefunctionarissen in het licht van deze afspraak correct gehandeld. Op 23 september 1998 is proces-verbaal van aangifte terzake diefstal middels valse sleutel opgenomen na later gepleegd overleg met de Officier van Justitie. Dit in verband met een aanrijding met de auto van klagers, op een moment dat zij de auto niet in bezit hadden."

2. De (waarnemend) korpsbeheerder voegde bij haar brief een rapport van 4 maart 1999 van de (plaatsvervangend) chef van het district Utrecht-Noord de heer B., dat onder meer inhoudt:

"De heer H. en zijn vriendin W. zijn al lange tijd bij de politie bekend, evenals bij allerlei hulpverlenende instanties, waaronder het Riagg.

In feite zijn zij slachtoffer van hun eigen beperkingen en problemen. De wijze waarop zij aankloppen bij diverse instanties zijn naar mijn indruk evenveel vragen om aandacht. Een en ander neemt niet weg dat de politie niet in staat is maar ook niet de instantie is die hun problemen op kan lossen.

Ten aanzien van de klachten kan ik alleen zeggen dat ik van mijn kant alles heb geprobeerd om hun te helpen. Desondanks komen zij steeds weer bij andere instanties aandragen met hun klachten.

Ondanks het feit dat de Hoofdofficier van Justitie heeft aangegeven dat de aangiften van klagers niet meer mochten worden opgenomen, heb ik in overleg met de Officier van Justitie (...), toch de aangifte van diefstal van hun auto op laten nemen.

Ik heb zowel persoonlijk als telefonisch gesprekken gevoerd met zowel klager, zijn moeder en zijn vriendin Mevr. W."

3. De (waarnemend) korpsbeheerder voegde bij haar brief tevens een brief van 22 juli 1998 van politieambtenaar V., destijds chef van het wijkteam Ondiep/Pijlsweerd, gericht aan het Stafbureau korpsleiding. Deze brief behelst onder meer:

"De heer H. of mevrouw W. hebben gedurende de laatste maand zestien keer de politie benaderd met diefstal van hun auto. In eerste instantie is deze aangifte op de gebruikelijke wijze behandeld. Slechts enkele dagen na het doen van de aangifte is de auto aangetroffen en terug gegeven aan de aangevers. Vervolgens hebben beiden meermalen opnieuw aangifte van diefstal van de auto willen doen, nadat deze door hen was uitgeleend aan vrienden die bijna dagelijks bij de aangevers over de vloer kwamen.

Aangevers verkeren voortdurend onder invloed van alcoholhoudende drank. Het vermoeden bestaat dat de sleutels van de auto door hen worden afgegeven op een moment dat zij onder invloed van alcoholhoudende drank verkeren. Later weten zij zich dit niet meer te herinneren, waarop er vervolgens aangifte wordt gedaan. Zeer kort na de

aangifte wordt de auto weer in de directe omgeving van de woning aangetroffen. De "daders" en de "aangevers" komen bij elkaar over de vloer en kennen elkaar goed.

Verschillende politiemedewerkers hebben deze situatie afzonderlijk van elkaar beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat het hier niet om waarheidsgetrouwe aangiften gaat.

Naar aanleiding van dit voorval hebben tevens verschillende politiemedewerkers geconstateerd dat er door de aangevers samen met de "zogenaamde" daders gebruik werd gemaakt van deze auto. Hierbij zaten "daders" en "aangevers" samen in het voertuig.

Deze handelwijze heeft ons doen besluiten geen aangifte meer op te nemen, omdat over het waarheidsgehalte van de aangifte twijfels bestaan.

Met de officier van justitie (...) is afgesproken dat er geen aangifte meer wordt opgenomen, waarbij de omstandigheden vergelijkbaar zijn als boven omschreven."

4.1. Verder was bij de reactie van de korpsbeheerder een aantal mutaties uit dag- en nachtrappen (hierna: mutatie) gevoegd. Daarin staat, voor zover hier van belang en deels zakelijk weergegeven, het volgende vermeld.

#### 4.2. Mutatie van 5 juni 1998

Deze mutatie betreft politieoptreden naar aanleiding van een melding van overlast, die door verzoekers werd veroorzaakt in een café vlakbij verzoekers woning. Verzoekster werd aangehouden wegens openbare dronkenschap.

#### 4.3. Mutaties van 7 juni 1998, opgemaakt om 03:23 uur

Dit betreft een melding van diefstal/joyriding door verzoekster. Er staat onder meer het volgende in vermeld:

"Kwam (verzoekster; N.o.) naar het bureau met het volgende verhaal:

Zij is op bezoek bij haar neef die woont op de X-weg (...). Haar neef is alcoholist. Zij was bij hem om hem te helpen. Vanaf woensdag 3 juni is zij daar. Ze vertelde dat zij vrijdag 5 juni vroeg was aangehouden voor openbare dronkenschap en was meegenomen naar de Kaap (politiebureau te Utrecht; N.o.).

Toen zij bij haar neef thuis omstreeks 1.45 kwam, merkte ze dat ze haar sleutelbos kwijt was en haar tasje. Dit alles had ze bij de buurvrouw achtergelaten.

Ze merkte op een gegeven moment dat ze de sleutel miste van haar auto (...). Toen ze buiten ging kijken zag ze dat haar auto niet meer op dezelfde plek stond als daar waar ze hem had neergezet, maar ergens anders stond. Aangezien ze teveel alcohol op had, besloot ze er verder weinig aandacht aan te geven en ook geen aangifte te doen. Even

later bleek de auto weer op een andere plek te staan. Aangezien ze de sleutel nog steeds miste, besloot ze de Kaap te bellen om te vragen of zij soms tijdens de fouillering de sleutel hadden achtergehouden ivm het onder invloed zijn van de alcohol. Bij de Kaap werd verteld dat ze volgende week woensdag maar weer moest bellen omdat dan de collega's weer aanwezig waren die ook bij haar aanhouding waren betrokken.

Vandaag 7-6-98 omstreeks 2.20 uur merkte ze dat haar auto nergens meer was te bekennen en ze besloot aangifte te doen van diefstal van haar auto. Ze is langs het HB (hoofdbureau van politie; N.o.) geweest samen met twee buitenlandse jongens. Ze vertelde dat ze een (1) van die jongens, X genaamd, verdacht van de diefstal maar dit niet op echte feiten kon baseren."

#### 4.4. Mutatie van 7 juni 1998, opgemaakt om 06:05

In deze mutatie staat vermeld dat verzoekster zich zorgen maakte om haar neef, die nogal dronken zou zijn. Hij liet verzoekster niet binnen. De politie hielp verzoekster om de deur open te maken.

#### 4.5. Mutatie van 9 juni 1998

Deze mutatie betreft de melding van verzoeker dat hij de gestolen auto van verzoekster langs zijn huis had zien rijden. De politie kwam ter plaatse, maar trof de auto niet meer aan. Even later belde verzoeker wederom naar de politie om te melden dat de auto in gebruik was bij Turkse jongens, die de autosleutel uit zijn woning zouden hebben weggenomen. In de mutatie staat verder:

"Een zeer vaag verhaal (zie aangifte W.); blijft over dat de auto (...) nog steeds rondrijdt, mn op de X-weg."

#### 4.6. Mutatie van 11 juni 1998

In deze mutatie wordt vermeld dat verzoekster 's nachts danig overstuur bij het politiebureau binnenkwam, omdat zij slachtofferhulp wenste. Zij rook naar het inwendig gebruik van alcohol. Volgens de rapporteur was zij met haar voertuig gekomen. Er werd afgesproken dat verzoeksters voertuig bleef staan.

#### 4.7. Mutatie van 12 juni 1998

Deze mutatie houdt onder meer in:

"Belde (verzoeker; N.o.) naar het Hb om de gegevens door te bellen van een mogelijke verdachte. Het zou hier Y (...) betreffen. (komt niet voor in BPS)

(Verzoeker; N.o.) wilde niet vertellen wie hem deze info gegeven had.



Hij zou die gasten zelf wel te pakken nemen. (Verzoeker; N.o.) vond dat de politie niets deed. Verder viel er geen goed gesprek met hem te voeren. Hij had zo te horen behoorlijk wat borrels achterover geslagen."

#### 4.8. Mutatie van 13 juni 1998 opgemaakt om 15:36 uur

Deze mutatie betreft een telefoontje van verzoekster naar de politie. Zij gaf aan dat haar auto onlangs was gestolen (joyriding) en dat zij de naam van een mogelijke verdachte had doorgegeven (Y). Daar werd volgens haar echter niets mee gedaan.

#### 4.9. Mutatie van 13 juni 1998 opgemaakt om 19:29 uur

Deze mutatie houdt onder meer in:

"Kwam (verzoekster; N.o.) nogal geëmotioneerd aan het HB en vertelde het navolgende.

Haar auto was gestolen, en nog een hoop meer wat te maken had met haar Neef en een buurvrouw.

Nu wist zij wie de verdachte was, en wilde van rapp. dat we die nu gingen ophalen. (...) Dit zou gaan om een Z, met een gouden tand en kort haar.

Deze Z zou volgens zeggen van W. in het bezit zijn van een wapen."

#### 4.10. Mutatie van 21 juni 1998

In deze mutatie wordt vermeld dat verzoekster op het politiebureau kwam met een verhaal over haar neef. Hij zou door Z in elkaar zijn geslagen. Zij en haar neef zouden het vertrouwen in de politie hebben verloren. Met haar werd de afspraak gemaakt dat zij de politie zou bellen als er iets aan de hand was.

#### 4.11. Mutatie van 24 juni 1998

Deze mutatie betreft een melding over verzoekers die op straat stonden te schreeuwen. Volgens de politieambtenaren waren zij dronken.

#### 4.12. Mutatie van 5 juli 1998

Deze mutatie houdt onder meer in:

"(Verzoekster; N.o.) stond samen met haar neef op de Z-straat bij haar pers. (...). In de auto lagen S. samen met een vriend te slapen. (Verzoekster; N.o.) wilde dat wij S. en vriend zouden aanhouden wegens diefstal van haar auto. Rapp. weten echter dat dit een verhaal is met nogal een voorgeschiedenis. W. geeft namelijk vaak haar sleutels aan S. en zijn vrienden.

Rapp. weten dat W. en neef van de week een afspraak hebben met V. op de Plantage (politiebureau; N.o.). Hen daarheen doorverwezen.

W. wilde toen ineens aangifte tegen rapp. en bureau Utrecht Noord doen wegens de slechte behandeling. Tevens zei zij dat S. en vrienden zielige jongens waren die zij wilde helpen.

Het hier maar bij gelaten en onze weg vervolgd."

#### 4.13. Mutatie van 6 juli 1998

In deze mutatie staat vermeld dat verzoeker aangifte van beroving wilde doen. Toen de sleutels van de auto van zijn nicht waren gestolen, was onder meer ook een mountainbike van verzoeker gestolen. Er waren drie personen in zijn woning die verzoeker van de diefstallen verdacht. In de weken na de eerste diefstal, was de auto van W. nog vijf maal weggenomen. Toen verzoeker een week eerder van een en ander aangifte wilde doen was hij niet geholpen, omdat hij alcohol gedronken zou hebben. De rapporteur liet het bij een mutatie, omdat verzoeker al een afspraak had gemaakt met V., chef van het wijkteam, om een oplossing te vinden voor zijn problemen met alle aangiftes.

#### D. Reactie verzoekers

In reactie op de verstreckte inlichtingen merkten verzoekers over het hiervoor onder **C.2.** weergegeven rapport op dat verzoeksters bekendheid bij de politie vóór de gebeurtenissen in kwestie bestond uit het krijgen van drie bekeuringen voor lichte verkeersovertredingen. Verzoekers hebben geen persoonlijk contact met de heer B. gehad, noch heeft verzoekers moeder een gesprek met B. gehad. Ook hebben zij geen contact gehad met het RIAGG, verzoeker had contact met een andere hulpverleningsinstelling. Verzoekers konden zich dan ook niet aan de indruk onttrekken dat er door diverse personen bij de politie misverstanden en/of vooroordelen waren ontstaan die tot de mening hadden geleid dat verzoekers "niet sporen". Dit leidde ertoe - aldus verzoekers - dat zij niet serieus werden genomen toen zij de twee autodieven hadden betrapt. Volgens verzoeker was hij wél serieus genomen toen hij later inbrekersmateriaal van de daders bij de politie inleverde.

Bij een aantal mutaties had verzoeker voorts nog diverse aantekeningen geplaatst, waarin de waarnemingen van de politie over dronkenschap van hem of verzoekster werden bestreden.

#### E. Verklaringen betrokken ambtenaren

1. In augustus 1999 is door een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman een tweetal betrokken ambtenaren telefonisch gehoord. Politieambtenaar H., die betrokken was bij het incident op 5 juli 1998, verklaarde zich niet veel meer van die gebeurtenis te herinneren. Zij herinnerde zich niet meer waarom zij niet tot aanhouding of andere

strafvorderlijke maatregelen was overgegaan. Ook wist zij niets meer van informatie over sleutels die verzoekers aan vrienden zouden hebben gegeven. Mogelijk had zij die informatie van V. gekregen.

2. Op 25 augustus 1999 verklaarde politieambtenaar V. telefonisch tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman het volgende:

"Ik herinner mij de zaak nog wel. Ik was destijds chef van het wijkteam Ondiep/Pijlsweerd e.o. en als zodanig eindverantwoordelijke voor dat wijkteam.

Betrokkenen zijn bij mij geweest naar aanleiding van meldingen vanuit mijn team dat er problemen waren. Tijdens teambesprekingen kwam naar voren dat verzoekers zich telkens weer tot de politie wendden in verband met diefstal van hun auto, maar dat dan uiteindelijk bleek dat de auto was uitgeleend aan jongelui/vrienden van verzoekers. In verzoekers huis was het ook een komen en gaan van mensen.

Deze meldingen kwamen van de wijkagent en van de zogenaamde noodhulp. Dat laatste wil zeggen de hulp die geboden wordt als er vanuit de meldkamer bijvoorbeeld een bericht komt over een gestolen auto. Politieambtenaren gaan dan ter plaatse. In het geval van verzoekers werd vervolgens vaak geconstateerd dat de auto even verderop stond en dat er dan jongelui in zaten die te kennen gaven dat zij de auto hadden geleend, waarna verzoekers de zaak ook weer opgelost vonden. Degenen die de auto hadden geleend, hadden hem dan gewoon wat langer gehouden dan (volgens verzoekers) was afgesproken.

U merkt op dat u geen mutaties heeft aangetroffen die het bovenstaande bevestigen. Als zo'n zaak ter plaatse wordt opgelost, wordt er vaak geen mutatie van gemaakt. De politie moet ook hierin prioriteiten stellen; niet alles wordt gemuteerd.

Overigens werken mensen uit het wijkteam deels (ongeveer 20% van hun tijd) weer in de noodhulp: er is dus een goede binding met de wijk waar men werkt.

De wijkagent had dezelfde ervaringen met verzoekers als de politieambtenaren van noodhulp. Een wijkagent gaat dan eens navraag in de buurt doen, bv bij een opbouwwerker. In dit geval leverde de navraag in de buurt ook op dat de auto vaak werd uitgeleend aan jongelui/bekenden, waarna er problemen rezen over het tijdstip van terugbrengen. Agenten hebben verzoekers ook zelf in de auto zien rijden met jongens aan wie de auto later weer werd uitgeleend.

Dit alles werd mij dus in het wijkteamoverleg gemeld. Dat was ook de reden dat we overleg met hogerehand hebben gevoerd en na overleg met officier van justitie hebben besloten om geen aangifte meer op te nemen."

F. Nadere reactie van verzoeker

Verzoeker deelde mee dat de jongens die op 5 juli 1998 in de auto lagen te slapen de sleutels absoluut niet van verzoekers hadden geleend. Er was gewoon een sleutel in omloop van verzoeksters auto na de diefstal daarvan tijdens de WK voetbal. Verzoeker wees er nogmaals op dat hij enige dagen later inbraakmateriaal dat in de auto had gelegen, aan de politie had overhandigd. Dat zou hij toch niet hebben gedaan als hij de auto aan vrienden had uitgeleend. Verzoeker heeft Marokkaanse vrienden; in zijn buurt bestaat nu eenmaal de helft van de bevolking uit buitenlanders. Hij is wel een keer met één of meer van hen naar de sloop gereden om een nieuwe autoruit op de kop te tikken, maar zijn nicht en hij zitten niet geregeld met de dieven in de auto. Voor wat betreft de in- en uitloop van mensen in zijn huis merkte verzoeker nog op dat hij in een huis met tien of elf appartementen woont. Vanzelfsprekend is het daar een in- en uitloop van mensen.

#### G. Nadere informatie

Daarnaar gevraagd stuurde de politie aan de Nationale ombudsman een mutatie uit het dag- en nachtrapport van 7 juli 1998. Daarin staat het volgende:

"Rapp. heeft in plaats van V. een gesprek gehad met H.

Hij vertelde dat hij aan de alcohol verslaafd is en dat was goed te merken. H. had namelijk alcohol gebruikt, maar was wel erg duidelijk en begreep ook alles.

H. klaagde dat zijn aangiftes nergens meer werden opgenomen en dat men hem en zijn nicht W., kennelijk niet meer serieus nam.

Rapp. heeft hem direct uitgelegd dat dronken mensen in principe nergens serieus worden genomen en dat er in principe daarom ook nooit een aangifte of iets dergelijks wordt opgenomen.

Dit begreep H. ook wel en hij beloofde dan ook beterschap dat als hij in de toekomst weer naar het politiebureau komt, hij nuchter zal zijn.

H. vertelde verder dat hij in de maand mei 1998 een feestje bij hem had gehad met enkele vrienden, waaronder enkele marokkaanse jongens van de X-weg.

Na dit feestje waarbij de alcohol duidelijk de boventoon voerde, bleek dat de huissleutels, autosleutels, identiteitskaart, mountainbike etc. waren weggenomen uit de woning van H.

Dit moest zijn gebeurd door twee marokkaanse jongens. Hiervan is dan ook aangifte gedaan en de auto is weer aangetroffen, om direct hierop weer te worden weggenomen en weer terug te komen.

Rapp. heeft H. verteld dat hij nu op moet houden met de aangiftes en de politie verder niet meer moet lastig vallen.

Hij moet verder de sloten van de auto laten vervangen en zorgen dat de auto niet meer in de buurt staat van de woning.

Ook moet hij niet meer omgaan met deze marokkaanse jongens, ook al zijn ze allemaal zo zielig.

H. begreep dit en beloofde dan ook dit alles te doen en de politie zal noch van hem, noch van zijn nicht last hebben.

Daarop overhandigde hij rapp. een hamer, een paar handschoenen, een zwarte muts en een paar bruine Australian schoenen, maat 40.

Deze goederen lagen namelijk nog in de auto, nadat deze de laatste keer terug was gevonden.

Rapp. heeft de goederen bij de balie gedeponeed."

## **Beoordeling**

### Inleiding

Op 8 juni 1998 deed verzoekster bij het regionale politiekorps Utrecht (hierna: de politie) aangifte van diefstal van dan wel joyriding met haar auto. De auto werd een paar dagen later enkele straten verderop gevonden en teruggegeven aan verzoekster.

### I. Ten aanzien van de gebeurtenis op 5 juli 1998

1. Op 5 juli 1998 begaf de politie zich na een melding naar de Z-straat te Utrecht. Verzoekers stonden daar naast verzoeksters auto, waarin ene S. en een andere persoon lagen te slapen. Zij verzochten de politie om deze personen aan te houden wegens diefstal van de auto. Verzoekers klagen erover dat de politie hierop geen enkele actie ondernam, zoals het fouilleren van deze personen, dan wel het doorzoeken van de auto of het opnemen van persoonsgegevens.

2. In de desbetreffende mutatie is gerelateerd dat aan de betrokken ambtenaren bekend was dat verzoekster vaak haar sleutels aan S. en zijn vrienden leende. De betrokken ambtenaren verwezen verzoekers daarom naar V., de toenmalige chef van het wijkteam, met wie verzoekers de volgende dag een afspraak hadden. Verzoekers wilden hierop aangifte tegen (onder meer) de rapporteurs doen wegens de slechte behandeling. Verzoekster gaf toen tevens aan dat zij S. en zijn vrienden zielige jongens vond die zij wilde helpen. De politieambtenaren vervolgden hierna hun weg zonder enige verdere actie te hebben ondernomen.

3. Gelet op het feit dat naar kennelijk op dat moment bekende informatie verzoekster de sleutel van haar auto vaak uitleende, is het op zichzelf juist dat de politie niet direct tot aanhouding van de in de auto slapende personen overging of andere strafvorderlijke maatregelen nam. Echter, verwacht had mogen worden dat zij op dat moment wel enig nader onderzoek had verricht. Verzoekster had weliswaar gezegd dat zij de slapende personen wilde helpen, maar daaruit is niet, althans niet zonder meer, af te leiden dat zij verder optreden van de politie in verband met de door haar gestelde diefstal niet wenste. De politie had in ieder geval een en ander aan verzoekster kunnen voorleggen dan wel de in de auto slapende personen kunnen aanspreken om te informeren hoe zij aan de auto waren gekomen. Het was niet voldoende verzoekers slechts te verwijzen naar de chef van het wijkteam.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de reactie op de wens om aangifte te doen.

1. Verzoekster wilde op of omstreeks 7 juli 1998 aangifte doen van diefstal van haar auto op 29 juni 1998.

De politie weigerde echter aangifte op te nemen. De korpschef gaf in zijn brief aan verzoekster de volgende reden op. Bij de politie bestonden twijfels omtrent het waarheidsgehalte van verzoeksters aangifte. Verzoekster had namelijk meerdere malen aangifte van diefstal van haar auto willen doen, nadat zij deze aan vrienden had uitgeleend. Dit was gebleken uit informatie van de politie. Verschillende politieambtenaren hadden geconstateerd dat verzoekster samen met de door haar genoemde "daders van de autodiefstal" in het voertuig had gereden en dat dezen geregeld bij haar thuis waren.

Verzoekers klagen erover dat de korpschef hen te kennen gaf geen geloof te hechten aan verzoeksters verhaal. Zij ontkennen dat zij verzoeksters auto hebben uitgeleend aan vrienden en dat zij regelmatig met de "daders" in de auto zaten.

2. Het antwoord van de korpschef was kennelijk gebaseerd op een brief van de chef van het wijkteam Ondiep/Pijlsweerd aan het stafbureau korpsleiding. In die brief staat dat het vermoeden bestond dat de sleutels van de auto door verzoekers werden afgegeven op een moment dat zij onder invloed van drank verkeerden en dat zij zich dat dan later niet meer wisten te herinneren, waarop vervolgens aangifte werd gedaan. Zeer kort na de aangifte werd de auto dan weer in de directe omgeving van de woning van verzoekers aangetroffen. De chef van het wijkteam deelde desgevraagd nog mee dat hij deze informatie uit zijn team had vernomen. Uit de teambesprekingen kwam naar voren dat verzoekers zich telkens tot de politie wendden in verband met diefstal van hun auto. Vervolgens bleek die dan te zijn uitgeleend aan vrienden, waarna er problemen rezen over het tijdstip van terugbrengen.

In de overgelegde mutaties wordt echter niet één geval vermeld waarin een politieambtenaar een en ander zelf heeft geconstateerd. Wel blijkt uit diverse mutaties dat verzoekers namen van mogelijke verdachten ter zake van de (eerste) autodiefstal van begin juni 1998 hebben doorgegeven en dat verzoeker zich er regelmatig over opwond dat de politie terzake niets ondernam.

In de mutatie van 7 juli 1998 betreffende het gesprek dat politieambtenaar S. met verzoeker heeft gehad, staat dat S. verzoeker aanraadde de sloten van de auto te laten vervangen en de auto niet meer in de buurt van de woning te laten staan. Dit wijst niet zozeer op een vermoeden tot (al dan niet bewust) uitlenen van de auto, als wel op het vermoeden dat gebruik werd gemaakt van de sleutel die volgens verzoeksters aangifte van juni was onttreemd.

Al met al moet worden geoordeeld dat de politie niet voldoende eenduidige en geconcretiseerde informatie had om aan verzoekster te berichten dat zij de auto uitleende aan vrienden en dat daarom geen geloof werd gehecht aan de door haar gestelde diefstal van de auto.

De onderzochte gedraging is ook op dit punt niet behoorlijk.

## **Conclusie**

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van dat korps (de burgemeester van Utrecht) is gegrond.